

§ 174

Dnr KS 2021/01634-2.4.3

Beslut - Återrapportering av uppdrag om att arrangera introduktionskurs om mäns våld mot kvinnor

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Rapporten läggs till handlingarna och uppdraget avslutas
2. Föreslagna åtgärder och rutiner implementeras i stadens förvaltningar.

Ärendebeskrivning

Detta ärende har sitt ursprung i två olika uppdrag. Båda uppdragen har bäring på Västerås stad som arbetsgivare och hur staden kan ta arbetsgivaransvar för våldsutsatta, samt hur staden kan bidra till att öka medarbetarnas kunskap om våld i nära relationer och mäns våld mot kvinnor.

Det första uppdraget har sitt ursprung i en bifallen motion om utbildnings-satsning mot mäns våld mot kvinnor, inlämnad av Anna-Maria Romlid (V), Lars Nordin (V), Hawar Asaiesh (V), Vicktoria Bagi (V) och Shiar Mala Said (V).

I motionen lyfter motionärerna fram samhällsproblemet mäns våld mot kvinnor. I syfte att öka Västerås stads medarbetares kunskaper i ämnet föreslår Vänsterpartiet att Västerås stad arrangerar så att samtliga anställda kan ta del av en introduktionskurs om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Nationellt centrum för kvinnofrid, NCK, vid Uppsala universitet och Akademiska sjukhuset har regeringens uppdrag att höja kunskapen nationellt om mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer. NCK har tagit fram en webbkurs om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer ger grundläggande kunskap. Medarbetare föreslås i kunskapshöjande syfte ta del av webbkursen på en arbetsplatsträff.

Länsstyrelsen i Västmanland är en annan aktör som erbjuder kompetensutveckling. Länsstyrelsen kan erbjuda utbildningar och sprida metoder och kunskapsmaterial till bland annat kommuner.

Varje förvaltning behöver bedöma vilken kompetenshöjande insats som bäst passar just den förvaltningen. Förutom webbkursen och kontakten till länsstyrelsen som föreslås ovan kan andra kunskapshöjande insatser användas.

Det andra uppdraget har sitt ursprung i ett bifallet nämndinitiativ om att ta arbetsgivaransvar för våldsutsatta, inlämnat av Anna Maria Romlid (V) och Hawar Asaiesh (V).

I nämndinitiativet lyfts bland annat att chefer kan vara ett viktigt stöd för våldsutsatta genom att rutinmässigt ställa frågan om våld i nära relation till sina medarbetare. Initiativtagarna föreslår därför att Västerås stad ska ta

arbetsgivaransvar för våldsutsatta genom att rutinmässigt ställa frågor om våld i nära relation till anställda.

Sveriges kommuner och regioner, SKR, har tagit fram ett stödmaterial för att hjälpa chefer att stötta utsatta medarbetare. Materialet innehåller kunskap om våld i nära relationer, stöd för att hålla samtal och råd om hur chefen kan agera. Stadsledningskontoret föreslår att stadens chefer använder sig av SKR:s framtagna material och rutinmässigt ställer frågor om våld i nära relationer till anställda i samband med medarbetarsamtal eller liknande samtal.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Rapporten läggs till handlingarna och uppdraget avslutas
2. Föreslagna åtgärder och rutiner implementeras i stadens förvaltningar.

Proposition

Ann-Louise Molin Östling (S) yrkar bifall till stadsledningskontorets förslag.

Kommunstyrelsen
Kristina Olström
Epost: kristina.olstrom@vasteras.se

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande – Återrapportering av uppdrag om att arrangera introduktionskurs om mäns våld mot kvinnor samt att ta arbetsgivaransvar för våldsutsatta

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Rapporten läggs till handlingarna och uppdraget avslutas
2. Föreslagna åtgärder och rutiner implementeras i stadens förvaltningar.

Ärendebeskrivning

Detta ärende har sitt ursprung i två olika uppdrag. Båda uppdragen har bäring på Västerås stad som arbetsgivare och hur staden kan ta arbetsgivaransvar för våldsutsatta, samt hur staden kan bidra till att öka medarbetarnas kunskap om våld i nära relationer och mäns våld mot kvinnor.

Det första uppdraget har sitt ursprung i en bifallen motion om utbildningssatsning mot mäns våld mot kvinnor, inlämnad av Anna-Maria Romlid (V), Lars Nordin (V), Hawar Asaiesh (V), Vicktoria Bagi (V) och Shiar Mala Said (V).

I motionen lyfter motionärerna fram samhällsproblemet mäns våld mot kvinnor. I syfte att öka Västerås stads medarbetares kunskaper i ämnet föreslår Vänsterpartiet att Västerås stad arrangerar så att samtliga anställda kan ta del av en introduktionskurs om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Nationellt centrum för kvinnofrid, NCK, vid Uppsala universitet och Akademiska sjukhuset har regeringens uppdrag att höja kunskapen nationellt om mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer. NCK har tagit fram en webbkurs om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer ger grundläggande kunskap. Medarbetare föreslås i kunskapshöjande syfte ta del av webbkursen på en arbetsplatsträff.

Länsstyrelsen i Västmanland är en annan aktör som erbjuder kompetensutveckling. Länsstyrelsen kan erbjuda utbildningar och sprida metoder och kunskapsmaterial till bland annat kommuner.

Varje förvaltning behöver bedöma vilken kompetenshöjande insats som bäst passar just den förvaltningen. Förutom webbkursen och kontakten till

länsstyrelsen som föreslås ovan kan andra kunskapshöjande insatser användas.

Det andra uppdraget har sitt ursprung i ett bifallet nämndinitiativ om att ta arbetsgivaransvar för våldsutsatta, inlämnat av Anna Maria Romlid (V) och Hawar Asaiesh (V).

I nämndinitiativet lyfts bland annat att chefer kan vara ett viktigt stöd för våldsutsatta genom att rutinmässigt ställa frågan om våld i nära relation till sina medarbetare. Initiativtagarna föreslår därför att Västerås stad ska ta arbetsgivaransvar för våldsutsatta genom att rutinmässigt ställa frågor om våld i nära relation till anställda.

Sveriges kommuner och regioner, SKR, har tagit fram ett stödmaterial för att hjälpa chefer att stötta utsatta medarbetare. Materialet innehåller kunskap om våld i nära relationer, stöd för att hålla samtal och råd om hur chefen kan agera. Stadsledningskontoret föreslår att stadens chefer använder sig av SKR:s framtagna material och rutinmässigt ställer frågor om våld i nära relationer till anställda i samband med medarbetarsamtal eller liknande samtal.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Rapporten läggs till handlingarna och uppdraget avslutas
2. Föreslagna åtgärder och rutiner implementeras i stadens förvaltningar.

Beslutsmotivering

Våld i nära relationer och mäns våld mot kvinnor är ett samhällsproblem. Som arbetsgivare och kollegor kan vi göra skillnad. Det handlar dels om att höja kompetensen om våld i nära relationer och om mäns våld mot kvinnor, men även om att agera när vi misstänker att en medarbetare är utsatt för våld i en nära relation.

I nämndinitiativet framhålls arbetsgivaransvaret som Västerås stad har. Arbetsgivaransvaret innebär att Västerås stad ska erbjuda medarbetarna en säker, trygg och hållbar arbetsmiljö. Alla medarbetare och chefer har ett gemensamt ansvar för att skapa goda förhållanden på varje arbetsplats. Med goda förhållanden avses en trygg miljö, ett bra samarbete och en öppen kommunikation.

Inom arbetsgivaransvaret ryms stödet som chefer kan utgöra för den som är eller har varit våldsutsatt då det kan skapa en trygg situation på arbetsplatsen och hjälpa medarbetare att få rätt stöd. Sveriges kommuner och regioner, SKR, har tagit fram ett stödmaterial för att hjälpa chefer att stötta utsatta medarbetare. Materialet innehåller kunskap om våld i nära relationer, stöd för att hålla samtal och råd om hur chefen kan agera. Här finns också mallar som chefen kan använda eller anpassa efter eget tycke. En god grund för att kunna hålla ett samtal inom ett svårt och delvis tabubelagt område är att chefen ständigt arbetar med värdegrunden och en bra kultur på arbetsplatsen så att frågor kan ställas förtroendefullt i samtalen.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår stadsledningskontoret att stadens chefer använder sig av SKR:s framtagna material och rutinmässigt ställer frågor om våld i nära relationer till anställda i samband med medarbetarsamtal eller liknande samtal.

Det är viktigt att poängtera att chefen, förutom att samtala med medarbetaren om våld i nära relationer, framför allt lotsar medarbetaren till aktörer som kan hjälpa och stötta den våldsutsatta, som exempelvis polisen, sjukvården, socialtjänsten, kvinnohuset med flera.

I motionen lyfter motionärerna fram samhällsproblemet mäns våld mot kvinnor och kollegans roll och ansvar i det sammanhanget. Motionärerna menar att det är viktigt att öka Västerås stads medarbetares kunskaper i ämnet och föreslår därför att samtliga anställda erbjuds att ta del av en introduktionskurs om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Som förslag på kompetenshöjande insatser om mäns våld mot kvinnor föreslås webbkursen på följande webbplats:

<https://www.nck.uu.se>

Nationellt centrum för kvinnofrid, NCK, vid Uppsala universitet och Akademiska sjukhuset har regeringens uppdrag att höja kunskapen nationellt om mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer. NCK har även regeringens uppdrag att ge stöd till våldsutsatta kvinnor. NCK har tagit fram en webbkurs om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer ger grundläggande kunskap. Kursen riktar sig till anställda som i sitt yrke möter kvinnor som utsätts för våld. Men även privatpersoner och andra intresserade kan gå den. Kursen är kostnadsfri. Medarbetare föreslås i kunskapshöjande syfte ta del av webbkursen på en arbetsplatsträff.

Länsstyrelsen i Västmanland är en annan aktör som erbjuder kompetensutveckling. Länsstyrelsen kan erbjuda utbildningar och sprida metoder och kunskapsmaterial till bland annat kommuner.

Varje förvaltning behöver bedöma vilken kompetenshöjande insats som bäst passar just den förvaltningen. Förutom webbkursen och kontakten till länsstyrelsen som föreslås ovan kan andra kunskapshöjande insatser användas.

Juridisk bedömning

Kommunstyrelsen är behörig att fatta beslut i enlighet med kommunstyrelsens reglemente och kommunallagen.

Ekonomisk bedömning

Ärendet bedöms inte innebära ökade kostnader då de samtal och kunskapshöjande insatser som föreslås införas sker på redan inbokade arbetsplatsträffar, medarbetarsamtal eller andra uppföljningssamtal.

Hållbar utveckling

Ärendet har bäring på följande perspektiv utifrån Agenda 2030 och de 17 hållbarhetsmålen:

Mål 5: Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt.

Helene Öhrling
Stadsdirektör

Kristina Olström
HR-direktör